

KULLANIM KLAVUZU

DAS, genel hastalık farkındalığı, doğru semptom ilişkilendirmesi, tedavi ihtiyacı farkındalığı ve negatif sonuçların farkındalığını içeren tip II diabetes mellitusda (T2DM) sübjektif hastalık farkındalığının esas alanlarını ölçer.

DAS, T2DM farkındalığını sübjektif olarak güvenilir ve kapsamlı bir şekilde ölçen, onaylanmış ilk T2DM-spesifik araçtır. Maddelerin geliştirilmesi, var olan teorik modeller ve nöropsikiyatrik bozukluklar gibi diğer durumlardaki hastalık farkındalığına dair önceden onaylanmış ölçekler rehberliğinde yapılmıştır. DAS, iyi bir çakışan ve ayırt edici özellik geçerliliği, iç tutarlılığı ve bir aylık test-tekrar test güvenilirliği gösterir. 8 maddelik ölçek 2 dakikadan daha az zamanda tamamlanabilir. Her bir ölçek maddesi, farkındalığın küçük farklılıklarını yakalamak için 10 puanlık Likert ölçeği içerir. DAS, sübjektifT2DM farkındalığının ilaç uyumu ve klinik sonuçlara ne ölçüde katkıda bulunduğunu araştırmak veya T2DM farkındalığının nöral korelasyonlarını tanımlamaya yönelik nöral görüntüleme ve nörofizyolojik çalışmalar için epidemiyolojik ve prospektif tedavi çalışmaları dahil olmak üzere klinik olarak ve araştırmalar için kullanılabilir.

DAS, www.illnessawarenessscales.com adresinden indirilebilir. Lütfen yasal kullanım şartlarına bakınız.

Aşağıda DAS'in nasıl kullanılacağı ve puanlanacağı ile ilgili talimatları bulabilirsiniz.

DAS'ı uygulamadan önce, katılımcı veya klinisyen en son ağırlık ve boy, hesaplanan BKİ, kan basıncı, açlık şekeri ve HbA1c seviyesi verisini 1. Sayfanın başında girmelidir.

Ölçek aşağıdakilerden oluşur:

- 1) **SEMPATOM ATFININ DEĞERLENDİRİLMESİ (Sayfa 1)**
- 2) **GENEL HASTALIK FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ, TEDAVİ İHTİYACI FARKINDALIĞI VE NEGATİF SONUÇLARIN FARKINDALIĞI (Sayfa 2)**
- 3) **SKORLAMA SAYFASI (Sayfa 3)**

Katılımcı hastalığı hakkındaki anlayışını, semptomları, tedavi ihtiyacı ve hastalığın negatif sonuçlarını doğru şekilde rapor edebilmek için DAS'ın tüm içeriğini okumalıdır.

SEMPATOM ATFININ DEĞERLENDİRİLMESİ (Sayfa 1)

SEMPATOM ATFININ DEĞERLENDİRİLMESİ (Sayfa 1) katılımcının, ağırlığı hakkında, başkalarının onun ne inanmasını istediklerini değil kendi kanaatini raporlaması gerektiğine işaret eden bir giriş ifadesinden oluşur.

Sağlığınız hakkında sizin kendi düşüncelerinizle ilgileniyoruz. Başkalarının neye inandığı ya da sizin neye inanmanızı istedikleri ile İLGİLENMİYORUZ.

Aşağıdaki sorularda belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birini hiç yaşadınız mı? Evet ya da Hayır seçeneğini işaretleyerek belirtiniz.

Giriş ifadesinin ardından, katılımcı sağlıkla ilgili mevcut veya geçmiş sağlık ilişkili semptomları kategorik bir şekilde, yani listelenen semptomların yanında "Evet" veya "Hayır" olarak işaretleyerek raporlamalıdır. Katılımcı için amaç, şimdiye kadar sahip olduğu herhangi bir sağlıkla ilgili semptomu belirtmektir.

Eğer katılımcı listelenen tüm semptomlara "Hayır" yanıtını verirse, bir sonraki sayfaya geçmesi talimatı verilir.

Eğer katılımcı, listelenen semptomlardan herhangi birine 'Evet' derse, sağlıkla ilgili deneyimini aklında tutarak, şimdi devam eden durumda ne derece katılıp katılmadığını belirtmesi istenir.

	Evet	Hayır
A) Düzenli olarak susar mısınız? Aşırı miktarda su içer misiniz?	☐	☐
B) Çok sık idrara çıkar mısınız? Veya idrarınız aşırı miktarda mıdır?	☐	☐
C) Düzenli olarak gece boyunca idrara çıkmak için uyanır mısınız?	☐	☐
D) Görmeniz bulanık mıdır?	☐	☐
E) Fazla miktarda kilo kaybınız oldu mu?	☐	☐
F) Düzenli olarak kendinizi bitkin hisseder misiniz?	☐	☐
G) Ayaklarınızda veya ellerinizde uyuşma, sızlama, yanma veya his kaybı var mıdır?	☐	☐
H) Diğer: _____	☐	☐

Eğer yukarıdaki soruların HEPSİNE yanıtınız “HAYIR” ise, lütfen sonraki sayfaya geçiniz.

Eğer yukarıdaki sorulardan herhangi birine “EVET” yanıtını verdiyseniz, sağlık ile ilgili deneyimlerinizi göz önünde bulundurarak, şu anki zamanda konuya hangi düzeyde katıldığınızı ya da katılmadığınızı belirtmek için uygun rakamı yuvarlak içine alınız.

Madde 1 özellikle katılımcının Semptom Atfını, yani katılımcının şimdiki sağlıkla ilgili semptomlarını (şu an veya geçmiş) T2DM ile ilişkilendirebilme ya da ilişkilendirememeye derecesini değerlendirmektedir.

Bazı durumlarda, katılımcı herhangi bir sağlıkla ilişkili semptom rapor etmeyebilir, bu da katılımcının SEMPTOM ATFININ DEĞERLENDİRMESİ için madde 1’i derecelendirememesine sebep olabilir (sayfa 1). Eğer böyle bir durum olursa, katılımcı DAS'in doğru puanlanmasına izin verecek şekilde “Uygulanabilir değil” şeklinde madde 1’i derecelendirmeden bırakmalıdır (Bkz. SKORLAMA SAYFASI).

GENEL HASTALIK FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ, TEDAVİYE İHTİYACIN FARKINDALIĞI VE NEGATİF SONUÇLARIN FARKINDALIĞI (Sayfa 2)

GENEL HASTALIK FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ, TEDAVİ İHTİYACI FARKINDALIĞI VE NEGATİF SONUÇLARIN FARKINDALIĞI (Sayfa 2) katılımcının madde 2’den 8’e kadar olan ifadelere şu anki zamanda ne derece katılıp katılmadığını belirtmesi gereken bir giriş bildirisinden oluşmaktadır.

Şu anki zamanda aşağıdaki her bir ifadeye hangi düzeyde katıldığınızı ya da katılmadığınızı belirtmek için uygun rakamı yuvarlak içine alınız.

Madde 2, madde 4 ve madde 7, özellikle katılımcının Genel Hastalık Farkındalığını, yani katılımcının T2DM olması hakkındaki farkındalığını değerlendirir.

Madde 3, madde 5 ve madde 8, özellikle katılımcının Tedavi İhtiyacı Farkındalığını, yani katılımcının yaşam tarzı değişikliği (fiziksel aktivite ve beslenme değişiklikleri) veya tedavi ihtiyacı hakkında farkındalığını değerlendirir.

Madde 6, özellikle katılımcının yüksek kolesterol, hipertansiyon, diyabet, kalp hastalığı, depresyon dahil T2DM’ye atfedilebilen Negatif Sonuçların Farkındalığını değerlendirir.

SKORLAMA SAYFASI (Sayfa 3)

SKORLAMA SAYFASI (Sayfa 3) DAS'ın Farkındalık Kategorileri ve Toplam Puanın doğru şekilde skorlanmasını sağlar. Adım adım talimatlar aşağıda verilmiştir.

- 1) Her Farkındalık Kategorisi skorunu SEMPTOM KATKISI DEĞERLENDİRMESİ (Sayfa 1), GENEL HASTALIK FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ, TEDAVİ İHTİYACI FARKINDALIĞI VE NEGATİF SONUÇLARIN FARKINDALIĞI (Sayfa 2) maddelerinin her birini derecelendirerek SKORLAMA SAYFASINDAKİ (Sayfa 3) uygun olan boş bölüme kopyalayarak hesaplayınız, örneğin; şayet SEMPTOM ATFININ DEĞERLENDİRMESİ'nin 1. maddesi '8' Orta Derecede Katılıyorum ise o zaman SKORLAMA SAYFASINDAKİ (Sayfa 3) Semptom Atfı Kategorisindeki S1'deki boş alana '8' kopyalanmalıdır.

*Şayet madde 1 derecelendirilmediyse, her bir Farkındalık Kategorisi puanının boş bırakılması gerektiğini unutmayınız.

Farkındalık Kategorisi	Hesaplama	Puan ¹
Hastalık Farkındalığı	$S2_ + (10 - S4_) + S7_ $ $\div$ toplam cevap sayısı__	
Semptom Atfı	$S1\_ 8 *$ *Uygulanamaz olarak işaretlenen soruları hariç tutunuz	

- 2) SKORLAMA SAYFASININ (sayfa 3) Hesaplama sütunundaki hesaplamalar, Puan sütunundaki Farkındalık Kategorisi puanlarını oluşturmak için uygulanmalıdır.
- 3) Hesaplamadan sonra, Farkındalık Kategorisi puanları, Aratoplama belirlemek için toplanmalıdır.
- 4) DAS Ortalama Toplam Puanı, bir puan belirlenebilen Farkındalık Kategorileri sayısının Aratoplama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. DAS Ortalama Toplam Puanı, eğer tüm kategoriler ölçüldüyse dörde bölünmelidir. DAS Ortalama Toplam Puanı, eğer Semptom Atfı için hiçbir puan raporlanmadıysa üçe bölünmelidir.